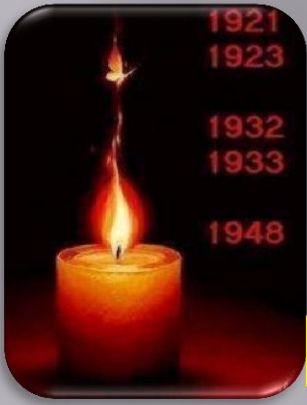

ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

ЦАРЮЄ СМЕРТЬ НА РІДНІЙ УКРАЇНІ, ЧИМ ПРОВИНИЛИСЯ ЇЇ СИНИ? *МИКОЛА РУДЕНКО*

**ГОЛОДОМ ВБИВАЛИ НАШУ
СВОБОДУ.**

**НЕ ПІДКОРЕНІ У 33-МУ –
НЕПЕРЕМОЖНІ СЬОГОДНІ!**

МЕТА. Ознайомити учнів з історичними передумовами виникнення голодомору; виховувати в учнів почуття патріотизму, національної свідомості, виховувати громадян рідної землі, щоб не допустити подібної трагедії

Пам'ять – нескінченна книга, у якій записано все: і життя людини, і життя країни...

Багато сторінок написано
криваво-чорним кольором.
Однією із них був Голодомор
1932-1933 рр., який випав на
долю народу найродючішої і
найблагодатнішої землі –
України

Голодомор – масовий штучно організований голод

Ти кажеш, не було голодомору?

Ти кажеш, не було голодомору?

І не було голодного села?

А бачив ти в селі пусту комору, з якої зерно вимели до тла?

Як навіть вариво виймали з печі,

І забирали прямо із горшків,

Окрайці виривали з рук малечі з торбинок нужденних стариків?

Ти кажеш, не було голодомору?

Чому ж тоді, як був і урожай,

Усе суціль викачували з двору,-

Греби, нічого людям не лишай!

Я бачив сам у ту зловісну пору

І пухлих, і померлих на шляхах.

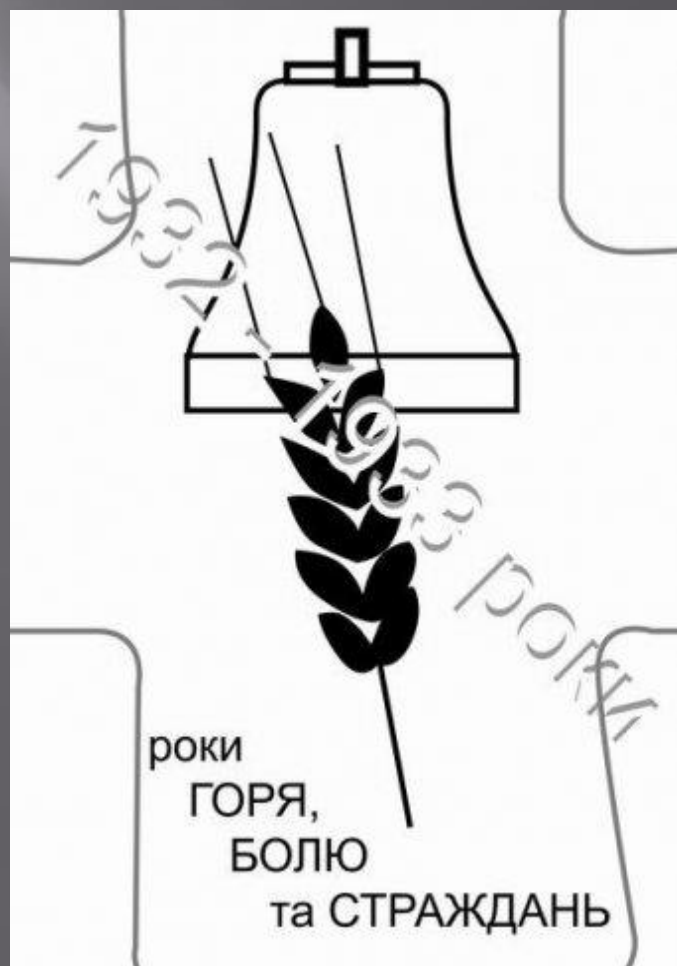
І досі ще стоять мені в очах...

А кажеш – не було голодомору...

В Україні був великий голод. Не було ні війни, ні посухи. А була тільки зла воля одних людей проти інших. І ніхто не знав, скільки безвинних людей зійшло в могилу – старих і молодих, дітей і ще ненароджених – у лонах матерів...

Голодомор з квітня 1932 по листопад 1933р: саме за ці 17 місяців, приблизно 500 днів, в Україні загинули мільйони людей

Помирало 25 тисяч людей
щодня, 1000 — щогодини,
17 — щохвилини.

Всього жертвами голоду за
неповними даними стало
від 4 до 10 млн. чоловік, з
них 3 мільйони — діти

*Пекельні цифри і слова у серце
б'ють, неначе молот.*

*Немов прокляття, ожива
Рік 33-й. Голод. Голод ...*

*У люті сталінській страшній
тінь смерті шастала по стінах.*

*Восьми мільйонів (Боже мій!)
Недолічилась Україна*

Почався голод. Великий. Страшний. Невблаганний.

Перед ним дверей не
зачинити, не зупинити ні
плачем дітей, ні тужінням
матерів. Він уповзав у хати,
населяючи їх мерцями. Двері
навстіж. Мертво... Люди не
плакали, умирали мовчки.
Хто лічив їх тоді?

Чума

А люди біднії в селі,
Неначе злякані ягнята,
Позамикалися у хатах
Та й мруть...
Сумують комини без диму.
А за городами, за тином
Могили чорнії ростуть.
Гробокопателі в селі
Волочать трупи ланцюгами
За царину і засипають
Без домовини. Дні минають.
Минають місяці.
Село навік замовкло, оніміло
І кропивою поросло.

(Т.Г.Шевченко)

Це було не стихійне лихо. Того року урожай хліба був гарний, але прийшло розпорядження, що хліб роздали незаконно, і почали забирати з домівок усе, що знаходили.

Шукали хліб усюди – розривали підлоги, печі, розкидали скирти соломи. Поступово насувався голод.

Люди ходили по стерні, шукали нірки мишей, розкопували їх, і коли знаходили хоча би жменьку зерна, це було велике щастя.

Найстрашніше почалося весною 1933 року.

Закінчилися всі крихти зерна, з'явилися перші померлі від голоду.

Люди їли все, що можна було жувати.

Люди тихо вмирили, а живим було байдуже, бо вони божеволіли і дичавіли від голоду.

Батьки несли на цвинтар мертвих дітей у мішках... Вимирили цілі родини, особливо ті, де було багато дітей. Люди божеволіли з голоду...

Голодомор, ой, як це страшно,
Це помирили люди із села.
Все це було на нашій любій Україні,
Де влада будувала нове життя.
І люди вступали у їхні колгоспи,
А хто не вступив – виганяли із сіл,
В Сибір, до Уралу, геть на чужину,
Назавжди покинувши рідну Вкраїну.
Там люди гинули внаслідок і злиднях
Мільйони із них не вернулись назад.
Ті люди страждали, ті люди вмирали:
І мати, і батько, і донька, і брат.
Вже 81 рік минуло відтоді,
Та біль той не вщухне, і рани болять
Про це не забудьмо!
Про це пам'ятаймо!
Ми мусимо всі ті часи пам'ятать!

Не звільняється пам'ять
відлунює знову роками
Я зітхну. Запалю обгорілу свічу
Помічаю. Не замки-твердині, а храми
Скам'янілий чорнозем –
потріскані стіни плачу.
Піднялись. Озиваються в десятиліттях
З даліни, аж немов з кам'яної гори.
Надійшли. Придивляюсь:
„УКРАЇНА. ХХ СТОЛІТТЯ”
І не рік, а криваве клеймо **„33”**.
Рік 33-й. Клятий холодний,
З голоду пухне село.
Вже чиясь мати встати не годна:
Смерть опустила крило.
Була весна, був 33-й рік.
Оракули, і ті чомусь замовкли.

Вірш „Біла молитва братика”

*Бозю! Що там у тебе в руці?!
Дай мені, Бозю, хоч соломинку...
Щоб не втонути в Голодній Ріці.
Бачиш, мій Бозю, я ще – дитинка.
Таж підрости хоч би трохи
бодай.
Світу не бачив ще білого, Бозю.
Я – пташенятко, прибите в
дорозі.
Хоч би одненьку пір’їночку дай*

Українська нестерпна сюїта

Українська нестерпна сюїта...

А навколо – одна сон-трава.

Умирать почали... у квітні.

Коли всюди і все ожива.

Ні живої води... ні порому,

Що єднає життя на порі.

*Чи ж то легко вмирати малому
на ранковій веселій зорі?!*

Ні труни, ні хрестів

*Ні труни, ні хрестів, і ні
тризни! Прямо в яму.*

Навіки-віків!

*Чорна сповідь моєї Вітчизни,
І її затамований гнів.*

*Ні віночка. Ні навіть
барвінку...*

*Наче падалиць – під
вітрюган*

То причастя твоє, Укранко.

Українцю, то твій талісман

Ми, нині суцї, повинні
пам'ятати мільйони наших
людей – дитинчат, які сидїли
біля мертвих матерїв, матерїв,
які журно дивилися на
мертвих дітей, не маючи сил
плакати, ненароджених дітей,
українських господарїв-
хліборобїв, по-дикунськи
похованих, не оплаканих

Господи
Всеми́стивні,
нехай діти України
та всього світу
ніколи не голодують!

Уявіть собі: на світі – весна, а над селом нависла чорна хмара.

Діти не бігають, не граються. І безкінечна пісня напівголосом: їсти, їсти, їсти... Ні від кого не вимагаючи, ні від матері, ні від батька, а так - у простір, у світ – їсти, їсти, їсти...

Світ мав би розколотися надвоє, сонце мало б перестати світити, земля перевернутися від того, що було на землі. Але світ не розколовся, сонце сходить, земля обертається, як їй належить. І ми ходимо по цій землі зі своїми тривогами і надіями. Ми, єдині спадкоємці всього, що було

**Тож пом'янімо сьогодні, із запізненням
у кілька довгих десятиліть,
великомучеників нашої історії**

**Пом'янімо мільйонні жертви, які
голодом винищив кат.**

**В тридцять третьому році що вмерли, і
лишилися лежать коло хат.**

**Хай у кожному місті й селі, у кожній
оселі, кожній родині старий і малий
схилять голову перед пам'яттю
невинно убієнних голодом-геноцидом.**

**На вшанування світлої пам'яті жертв
голодомору в Україні в 1932 – 1933
роках оголошується хвилина скорботи.**

**Хай ця хвилина увійде в наші серця
тихою молитвою, очистить наші душі
від зла**

**Голодомор 1932 – 1933 рр. –
страшна трагедія в історії нашої
держави. Він забрав мільйони
людей. Щоб не повторилися такі
події, ми повинні знати і
пам'ятати про них**

**Боже великий, всевладний,
Яви нам свою могуть,
Дай розпізнати правду, -
Праведників не забудь.
Дивляться в твої очі,
Мільйони скатованих душ.
Пригорни їх, посели на спочинок,
Та їхнього сну не наруш!
Заступи нас і нашу державу
Од кривавих, лютих негод.
Всі ми – сущі, усопші, прийдешні -
Твій пшеничний, безсмертний
народ**

Сьогодні поширена думка, що говорити про голод – це озиратися назад. **Але озиратися в минуле треба кожному. Людина живе не в одному часі, а у трьох часових вимірах: у минулому, сьогоднішньому та майбутньому. Дорога в майбутнє пролягає через минуле. Треба осмислити власне минуле, зрозуміти його, бо історія повторюється. І коли люди не зроблять сьогодні висновків, вони будуть ходити по колу. Отож озиратися треба!**

**Підготувала педагог-організатор
Нижньореметівської ЗОШ І-ІІ ст.:
Біла М.І.**

22 листопада – четверта субота місяця – є Днем пам'яті жертв голодоморів. У цей день Україна і світ вшановують вбитих голодом під час геноциду 1932 – 1933 років. На їх вшанування о 16.00 оголошується Національна хвилина мовчання в пам'ять жертв Голодомору, після якої розпочинається Акція «Запали свічку пам'яті»

**ВИЖИЛИ 1933-го
ВИСТОЯЛИ 2014-го
ПЕРЕМОЖЕМО ЗАВТРА!**

Господи
Всемоготивний,
нехай діти України
та всього світу
ніколи не голодують!

ГОЛОДОМОР 33 – НЕ МАЄМО ПРАВА ЗАБУТИ!

21 листопада – День гідності і свободи

Президент України Петро Порошенко підписав укази про щорічне відзначення 21 листопада Дня гідності і свободи, а 22 січня – Дня соборності України (раніше 22-го січня в Україні відзначали День соборності та свободи).

21 листопада 2013 року уряд України вирішив зупинити підготовку до підписання Угоди про асоціацію Україна-ЄС (підписання мало відбутися 28-29 листопада на саміті Східного партнерства у Вільнюсі). Пізно ввечері на знак протесту проти такого рішення уряду на майдані Незалежності в Києві почали збиратися люди.

Спонтанний народний протест розвинувся в добре організовану національну революцію, яку згодом було названо Євромайданом

Шукаючи Європу, ми знайшли Україну

Революція відбулась у нас самих, у
нашій свідомості.

«Україна – це територія гідності і
свободи. Такими нас зробила не
одна, а дві революції – наш Майдан
2004 року, який був святом свободи,
і революція 2013 року, Революція
гідності.

Єдиний символ
Революції гідності –
прапор України.
Єдиний духовний
помічник –
національний гімн

Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

Василь Симоненко

